ПРО ПІДГОТОВКУ І ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ У ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ» НАПН УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Наукова доповідь на засіданні Президії НАПН України 20 жовтня 2021 р.

<https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-2-2-2>

КИРИЧЕНКО

Микола Олексійович

доктор філософії, доцент,
ректор Державного закладу
вищої освіти «Університет
менеджменту освіти»,
Національна академія
педагогічних наук України,
м. Київ, Україна

Анотація. У доповіді представлено реалізацію змішаного навчання в ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, що зумовлено пріоритетними завданнями формування інноваційного середовища підготовки та підвищення кваліфікації фахівців. Зосереджено увагу на впровадженні он-лайн технологій, ґрунтовних змін у підходах до організації навчання в Університеті з відповідними методичними підходами та моделями. Розглянуто складові організації освітнього процесу: організаційну (нормативна база, технологічне забезпечення, матеріально-технічна база, створення цифрових робочих місць, опанування викладачами та здобувачами освіти цифровими технологіями, оволодіння науково-педагогічними працівниками необхідними компетентностями, створення контенту курсів та навчальних дисциплін); методичну (модель «перевернутого навчання», використання он-лайн курсів, навчально-методичне забезпечення, авторські курси, академічна мобільність); технологічну (навчальні платформи, цифрові інструменти). Проаналізовано підготовку та підвищення кваліфікації фахівців в умовах змішаного навчання в системі формальної, неформальної та інформальної освіти шляхом створення єдиної освітньо-цифрової екосистеми. Охарактеризовано організацію підвищення кваліфікації в «Українському відкритому університеті», що реалізується на основі хмарних технологій в системі неформальної освіти. Представлено результати моніторингу ключових показників освітнього середовища.

Ключові слова: змішане навчання; університет; підготовка фахівців; підвищення кваліфікації; цифрові технології; цифрові інструменти; модель «перевернутого навчання»; єдина освітньо-цифрова екосистема; формальна освіта; неформальна освіта; інформальна освіта; моніторинг.

Основну діяльність ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (далі — Університет, «УМО») сфокусовано на реалізації Стратегії його розвитку до 2024 року, яку розроблено з урахуванням унікальних особливостей «УМО» в системі післядипломної освіти та освіти дорослих; викликів інформаційно-цифрового суспільства знань; особливостей формальної, неформальної та інформальної освіти; матриці SWOT-аналізу його діяльності та визначених можливостей і загроз.

Останніми роками істотно посилено основні напрями, заходи та механізми (нормативно-правові, управлінські, кадрові, інноваційного розвитку, наукові та науково-методичні, фінансово-економічні, інформаційні) з реалізації Стратегії.

Ректорат та Вчена рада Університету пріоритетними завданнями на сучасному етапі вбачають формування інноваційного середовища

підготовки фахівців; професійний та особистісний розвиток педагогічних та науково-педагогічних працівників, керівників закладів освіти в системі формальної, неформальної та інформальної освіти завдяки модернізації форм і змісту їх навчально-методичного й наукового супроводу; активне використання можливостей відкритої освіти, системи мотивації особистісного й професійного розвитку.

Карантинні обмеження посилили виклики, які стоять перед Університетом. Потреба в нових підходах до навчання з обмеженням кількості аудиторних занять сьогодні залишається проблемним питанням для значної частини освітнянської спільноти.

Вирішення цих питань неможливе без широкомасштабного впровадження онлайн-технологій, ґрунтовних змін у підходах до організації навчання в Університеті та з кожної дисципліни, зокрема ролі аудиторних занять та ефективності їхнього проведення; грамотного застосування онлайн-технологій з відповідними методичними підходами, що забезпечать ефективне поєднання безпосередньої та опосередкованої форми взаємодії здобувачів освіти та викладачів у вигляді змішаного навчання.

Згідно з методичними рекомендаціями щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти МОН України (2020), окрім переваг у вивченні певних дисциплін цілковите впровадження змішаного навчання

також дає змогу забезпечити узгодження змісту освітніх програм; постійний моніторинг якості освіти; демонстрацію окремих курсів потенційним вступникам; можливу комерціалізацію навчального контенту.

Рушієм переходу на змішане навчання в «УМО» була не стільки пандемія COVID-19, як узгодження реалізації змішаного навчання зі стратегією нашого розвитку; ініціатива стейкхолдерів; а також наявні ресурси (людські, фінансові, матеріальні).

Розуміючи «правила гри», без яких неможливе регулювання будь-яких дій та процесів у впровадженні змішаного навчання в Університеті, розроблено та введено в дію систему внутрішніх нормативних документів, реєстр яких на сьогодні становить понад 125 найменувань.

Забезпечення всіх складників технологічного напрямку для викладачів і здобувачів освіти є безпосередньою відповідальністю Університету.

Матеріально-технічна база Університету переважно пристосована для використання технологій змішаного навчання, що представлено на слайді.

Для ефективної роботи науково-педагогічних працівників (НПП) та замовників освітніх послуг в Університеті створено цифрові робочі місця, які забезпечують присутність викладачів у режимі реального часу, дають змогу проводити онлайн-

зустрічі, а також засновані на використанні електронного документообігу, безпаперових цифрових та хмарних технологіях. Додатково організовано віртуальні комунікативні майданчики для проведення онлайн-занять із застосуванням програм відео-конференцій.

Для ефективного впровадження змішаного навчання у структурі «УМО» створено відповідні підрозділи, до яких підібрано кваліфікований персонал.

КАДРОВИЙ СКЛАД ДЗВО УМО

Дійсні члени (академіки) та члени-кореспонденти НАПН та інших галузевих академій наук України – **13**
 Докторів наук, професорів – **39**
 Докторів наук, доцентів – **6**
 Кандидатів наук, доцентів – **47**
 Кандидатів наук – **35**
 Викладачів без наукового ступеня – **21**

Засідання Президії НАПН України
21.10.2021

Пріоритетним для Університету стало опанування викладачами та студентами сучасних цифрових технологій, що дало змогу ефективніше здійснювати комунікацію й управління підрозділами та осучаснити нашу освітню і науково-методичну діяльність.

Перед НПП «УМО» поставлено завдання ґрунтовного вивчення методичних підходів до створення ефективних моделей навчання, ознайомлення з наявними кращими практиками, вивчення досвіду інших. Адже викладачі — ключовий фактор успіху в процесі організації змішаного навчання. Сьогодні вони системно оволодівають різноманітними компетентностями, як-от:

- інтеграція технологій (здатність ефективно поєднувати онлайн-навчання з аудиторним);
- використання даних (здатність використовувати цифрові інструменти для контролю активності та ефективності, щоб управляти прогресом студентів);
- персоналізація (здатність створювати навчальне середовище, яке дає змогу студентам реалізувати власні цілі, темп, спосіб навчання);
- онлайн-взаємодія (здатність налагодити ефективне спілкування зі студентами та студентів між собою).

В Університеті супроводжують навчання викладачі, які систематично підвищують кваліфікацію на міжнародних (всеукраїнських) конференціях, круглих столах, семінарах, вебінарах, тренінгах, про що свідчать відповідні сертифікати. Також

вони самі часто є провідними спікерами масових наукових заходів. Так, тільки у минулому році їх кількість становила понад 30 заходів.

НАУКОВІ ЗАХОДИ

- Науково-методичний семінар «Діяльність психологічної служби системи освіти щодо психологічного забезпечення реалізації Концепції «Нова українська школа»
- Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційно-ресурсне забезпечення освітнього процесу в умовах діджиталізації суспільства»
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Психологічні засади розвитку соціальних компетентностей педагогічних працівників в умовах Нової української школи»
- Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Інноваційні технології при підготовці фахівців будівельної галузі»
- II Всеукраїнський науково-методологічний семінар «Позиціонування закладу освіти засобами новітніх технологій менеджменту»
- Науково-практичний семінар «Фестиваль освітніх інновацій «Нова Українська школа»
- Регіональний науково-практичний семінар «Упровадження інноваційних технологій навчання як умова мотивації до професійної діяльності»

Засідання Президії НАПН України
21.10.2021

На слайдах представлено конференції, семінари, вебінари, що безпосередньо відповідають різним аспектам і тематиці порушеної сьогодні проблеми. Це планові заходи МОН України, НАПН України та різні позапланові заходи. Їх кількість зокрема, у минулому році досягла 15.

НАУКОВІ ЗАХОДИ

- Семінар-нарада «Віртуальна кафедра Українського відкритого університету післядипломної освіти: інновації у підвищенні кваліфікації»
- Міжкафедральний науковий семінар «Психолого-педагогічний супровід підготовки конкурентоспроможних фахівців: виклики сьогодення»
- Вебінар «Академічна доброчесність у сучасному науково-освітньому просторі: правовий, технологічний, морально-етичний аспекти»
- Майстер-клас «Методичні засади застосування інноваційних технологій навчання в закладах освіти»
- Open-studio з міжнародною участю «Психолого-педагогічний та інформаційно-технічний супровід суб'єктів освітнього процесу в умовах пандемії: огляд кейсів адаптації і кейсів швидких реакцій»
- Всеукраїнський коворкінг: «Використання хмарних технологій в освітньому процесі закладів професійної (професійно-технічної) освіти»

Засідання Президії НАПН України
21.10.2021

Серед зазначених заходів важливо відмітити науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Професійний розвиток фахівців в умовах цифровізації суспільства: сучасні тренди», де обговорювалися актуальні питання:

- управління професійним розвитком фахівців у цифровому просторі формальної і неформальної освіти;
- підготовка і професійний розвиток фахівців у цифровому двійнику закладу освіти;
- психологічна безпека учасників освітнього процесу у цифровому освітньому середовищі;
- підготовка управлінців соціально-політичного профілю в умовах цифровізації суспільства: гуманістичний аспект: розвиток soft skills педагогів закладів професійної, фахової передвищої та вищої освіти в умовах діджиталізації.

З метою свого професійного розвитку лише упродовж останнього року науковці Університету взяли участь у 596-ти науково-практичних масових заходах.

Колектив «УМО» постійно намагається «тримати руку на пульсі» щодо новацій. Так, у рамках проведення коригувальних дій наші працівники саме зараз долучаються до нового *проєкту* «Цифровізація викладання», учасники якого будуть працювати в галузях освітнього менеджменту та викладання STEM предметів. Мета заходу — розробити орієнтовані на попит методи безперервної освіти у форматі змішаного навчання та дати можливість викладачам пропонувати високоякісні та дидактично грамотні курси у форматі онлайн / змішаного навчання.

Цей інноваційний проєкт ініціював аташе з питань освіти Посольства Австрійської Республіки в Україні, уповноважений з питань освіти Міністерства освіти, науки та досліджень Австрії Домінік Айзенманн, з яким буквально цими днями відбулися перемовини, за результатами яких досягнуто домовленості про участь «УМО» в українсько-австрійському проєкті.

Варто зазначити, що в Університеті процес навчання здобувачів вищої освіти та слухачів курсів підвищення кваліфікації максимально компетентизовано, переглянуто традиційний арсенал засобів, принципів, технологій, водночас надається перевага суб'єктній активності та творчості науково-педагогічного працівника, який самостійно моделює та реалізує індивідуальну освітню траєкторію, визначає параметри процесу навчання (зміст, тривалість, форми, методи, програми, засоби тощо), здійснює цілепокладання і конструктивну корекцію в принципово нових умовах, варіативно прогнозує результати професійно-педагогічної діяльності тощо.

В «УМО» створено студентоцентроване (student-centered approach) освітнє середовище з різними моделями і формами навчання, у якому замовник освітніх послуг виступає суб'єктом із власними унікальними інтересами, потребами й досвідом, спроможним бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу.

Якщо для організації навчання здобувачів освіти поширеною є модель «перевернутого навчання» або перевернутого класу (flipped classroom), то для слухачів курсів підвищення кваліфікації більше використовується модель self-blend (самостійного змішування) — модель змішаного навчання, що поєднує формальне, неформальне та інформальне навчання замовників освітніх послуг.

Модель self-blend ґрунтується на основі взаємного доповнення технологій традиційного, електронного, дистанційного й мобільного навчання та технічних засобів, становить мікс онлайн-навчання з періодичним виходом на викладача для консультацій, супервізії, мобільного навчання, коучингу в межах курсового й міжкурсового періодів.

Модель змішаного навчання self-blend передбачає використання в освітньому процесі до 70 % технологій дистанційного навчання, водночас мережеві технології використовуються не тільки для зберігання й передачі навчального матеріалу, а й для виконання завдань, реалізації контрольних заходів, колаборації, навчальної взаємодії (консультацій, обговорення, коучингу, супервізії) усіх суб'єктів освітнього процесу, ключових стейкхолдерів, представників виробництва та бізнесу. Тут є самоконтроль студента / слухача за часом, місцем, індивідуальною траєкторією й темпом навчання. Як приклад, продемонструємо на слайді створену модель змішаного навчання self-blend у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти «УМО» (БІНПО). Це ті новації,

які є сьогодні актуальними не лише в Україні, а й у світі.

В Університеті станом на 1 жовтня 2021 р. у системі змішаного навчання здобувають вищу освіту 948 осіб. З них здобувають освітній ступінь «бакалавр» 445 осіб та освітній ступінь «магістр» — 413 осіб.

На підготовчому відділенні іноземних громадян навчаються 82 слухачі з Алжиру, Азербайджану, Індії, Ізраїлю, Кореї, Лівії, Нігерії та інших країн.

Загальна чисельність здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у 2021 р. становить 86 осіб, ступеня доктора наук — 1 особа.

Університет щорічно забезпечує виконання підвищення кваліфікації фахівців за державним замовленням у кількості 5 тис. осіб та за кошти фізичних і юридичних осіб — понад 4 тис. осіб.

Заслужує уваги й запровадження змішаного навчання в БІНПО шляхом створення єдиної освітньо-цифрової екосистеми, що поєднує інтелектуальний, науковий, професійний, освітній, технологічний потенціал суб'єктів мережевого освітньо-цифрового середовища та передбачає використання цифрових, андрагогічних, акмеологічних та інтерактивних технологій у віртуальному просторі. Така освітньо-цифрова екосистема включає:

- LMS «Профосвіта» (понад 7500 користувачів);
- хмарний сервіс Microsoft Teams платформи Office 365 (2600 зареєстрованих);

- Школу педагогічного коучингу та її цифровий двійник — Віртуальну школу педагогічного коучингу;
- Консалтинговий центр;
- Онлайн-консультпункт «Новітні виробничі технології»;
- інформаційно-аналітичний ресурс «Методична скарбничка»;
- цифрові навчальні курси;
- персональні вебресурси викладачів;
- цифрові програмно-методичні комплекси;
- власний сайт БІНПО;
- власний YouTube-канал тощо.

Таким чином, упровадження змішаного навчання у такому симбіозі дає змогу забезпечити:

- доступність та інклюзивність;
- гнучкість навчання для окремих категорій здобувачів освіти, зокрема, які працюють без відриву від виробництва;
- упровадження дуальної освіти;
- навчання замовників освітніх послуг за індивідуальною траєкторією;
- узгодження змісту всіх освітніх (освітньо-професійних) програм;
- постійний моніторинг якості освіти та якості надання освітніх послуг;
- зміну мотиваційної готовності й здатності педагогів до навчання впродовж життя;
- можливу комерціалізацію навчального контенту.

Варто зазначити, що в умовах обмежувальних заходів, пов'язаних з пандемією COVID-19, освітній процес у здобувачів вищої освіти та на курсах підвищення кваліфікації забезпечено ресурсами: BigBlueButton, Jitsi, Google Meet, ZOOM та інші.

Університет також використовує безкоштовні сервіси Google Workspace for Education. Своєчасно створено нові корпоративні облікові записи викладачів і здобувачів освіти та розпочато використання системи управління навчанням Google Classroom.

Мережеві технології та освітні платформи використовуються не тільки для доставки навчального матеріалу, а й для виконання завдань, співпраці та іншої взаємодії. Для організації безперервного інформування потенційних споживачів освітніх послуг формальної й неформальної освіти широко використовуються можливості соціальних мереж і месенджерів, серед яких: Facebook, Instagram, Viber, WhatsApp, Telegram та інші. Інформуванням стейкхолдерів у соціальних мережах і месенджерах охоплено віртуальну аудиторію у понад 50 тис. осіб. Відповідають також сучасним вимогам до контенту та інтерфейсу користувача створені сайти закладу, що сприяє зростанню його іміджу серед стейкхолдерів.

В організації змішаного навчання заслуговує на увагу значущість й ефективність цифрових інструментів, які активно використовують наші викладачі для:

- організації лекцій, вебінарів, відео конференцій — BigBlueButton, Jitsi, Google Meet, корпоративний ZOOM;
- управління навчальною групою роботою — Microsoft Teams, Google Classroom, BigBlueButton, Learning Management System Adult Learning;
- залучення й проведення опитувань — Viber, Mentimeter, Virtualexs, Google Forms, Kahoot, опції BigBlueButton;
- організації спільної роботи з документами — Google Docs, Google-диск, опція BigBlueButton;
- створення презентацій — PowerPoint, Canva, Google Презентації;
- хронології подій — Google-календар, «Система управління навчанням дорослих» — LMS AdL; SPSS Statistics — інтегрований комплекс продуктів IBM;
- роботи з віртуальною цифровою дошкою — Padlet, Miro, Jam Board, GoogleJamboard, а також можливості BigBlueButton, Google Meet, ZOOM, Learning Management System Adult Learning;
- створення інтерактивних матеріалів за шаблонами LearningApps, Kahoot, Wordwall;

- перевірки робіт на плагіат — Advego Plagiat, Etxt Antiplagiat, Antiplagiat, Content-Watch, Text.Ru, Unicheck, Strikeplagiarism;

- створення колажів — відеосервіси та мобільні додатки: InShot, Quik, CapCut.

Хотілося б окремо зупинитися на застосуванні таких дієвих цифрових технологій:

- цифрові технології колективної комунікації — технології відеозустрічей (наприклад, myownmeeting.net, myownconference.com.ua, zoom.us, Skype, jitsi.org, youtube.com) для проведення онлайн-заходів у відео-та аудіо-форматах;

- хмарні технології Google для роботи з документами, розроблення календарів для візуалізації строків та етапів реалізації проєктів, аналітики та зворотного зв'язку;

- соціальні мережі — Facebook, Instagram для обміну персональними профілями, а також повідомлення новин (наукових, законодавчих, нормативно-правових та громадських у сфері освіти);

- власний Youtube-канал — для проведення наукових та освітніх онлайн-заходів, збереження для можливості подальшого їх перегляду;

- технології кіберзахисту — включають використання програмних засобів для забезпечення інформаційної безпеки закладу та персональних комп'ютерів працівників;

- цифрові технології аналізу академічної доброчесності — використання програм збігів текстів для виявлення плагіату;

- технології візуалізації освітнього контенту — мультимедійні презентації, інфографіка, відеоінфографіка, інтелект-карти, таймлайни, QR-коди, хмари слів, скрайбінг, гейміфікація, 3d моделювання, доповнена (AR) та віртуальна (VR) реальності, відео;

- технології електронного тестування та аналітики в освітньому процесі, що включають використання електронних тестів, упровадження Plickers як хмарної технології фронтального опитування, електронних тестів Google Форми, Майстер-Тест, Quizlet, Online Test Pad, Тесторіум;

• створення профілів науково-педагогічних працівників в наукових та наукометричних базах даних — ORCID, Web of Science, Google Scholar, Електронна бібліотека НАПН України.

На сьогодні кількість загальних завантажень користувачами до Електронної бібліотеки НАПН України становить понад 74,1 тис. праць. Загальна кількість цитувань наукових праць викладачів Університету досягла показника понад 16,7 тис. за даними Google Scholar, а загальне значення h-index — 48. Загальна кількість праць НПП Університету за минулий рік сягнула показника 603.

Зміст навчання в «УМО» формується на основі освітніх програм підготовки фахівців, навчальних планів, індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти, силабусів та програм навчальних дисциплін, різних видів практик. На початок навчального року для здобувачів освітніх рівнів «бакалавр» та «магістр», які працюють в умовах змішаного навчання, поновлено і розроблено 348 навчально-методичних комплексів.

Підготовка фахівців із використання гнучких моделей та інноваційних технологій здійснюється за спеціальностями, що представлено на слайді.

ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ

011 Науки про освіту
011 Освітні, педагогічні науки
015 Професійна освіта (Охорона праці, Дизайн)
016 Спеціальна освіта
051 Економіка

053 Психологія
073 Менеджмент
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
281 Публічне управління та адміністрування

Засідання Президії НАПН України
21.10.2021

Дієвим показником діяльності «УМО» є розроблені й впроваджені спільні освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти за програмою подвійного диплому із закладами-партнерами Польщі; вступ без ЗНО до двох ЗВО Польщі; організоване стажування для НПП та здобувачів вищої освіти.

Також успішно завершено акредитацію освітньо-наукових програм «Публічне управління та адміністрування», «Освітні, педагогічні науки».

У сучасних умовах Університет позиціонується як провідний лідер післядипломної освіти в Україні, про що свідчать відповідні відзнаки на міжнародних освітянських виставках.

Підвищення кваліфікації фахівців в Університеті забезпечують Центральний інститут післядипломної освіти та Білоцерківський інститут неперерв-

ної професійної освіти. Основну частину контингенту слухачів складають педагогічні, науково-педагогічні працівники та керівники закладів освіти — 89,6 %; працівники методичних служб — 7,4 % контингенту; спеціалісти психологічних служб — 3 %.

Натепер у системі підвищення кваліфікації запроваджено 46 освітньо-професійних програм, 85 навчальних планів, 104 робочі навчальні плани, 331 робочу навчальну програму, 140 відеоматеріалів, понад 300 мультимедійних презентацій, понад 120 спецкурсів для всіх категорій слухачів курсів.

Наше лідерство в післядипломній освіті базується не лише на системі формальної освіти, у якій запроваджено понад 20 моделей сучасних організацій освітнього процесу. За останні два роки значно розширився попит слухачів на тематичні й авторські курси, якими, наприклад, у 2020 р. було охоплено понад 1,3 тис. осіб (майже 44 %). Це у 4 рази більше, ніж у 2017 р. (359 осіб). Найзатребуванішими є курси з питань забезпечення якості освіти та інституційного аудиту (416 осіб).

Підвищенням кваліфікації у системі формальної післядипломної освіти охоплено усі області України та м. Київ.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Підвищенням кваліфікації у системі формальної післядипломної освіти охоплено 24 області України та м. Києва.

Найбільше:

- м. Київ
- Львівська область
- Одеська область
- Житомирська область
- Чернігівська область
- Київська область
- Івано-Франківська область
- Полтавська область

Підготовка за кошти фізичних та юридичних осіб

Понад 400 осіб Позабюджетні кошти понад 500 тис. грн.

Засідання Президії НАПН України
21.10.2021

В Університеті успішно введено в дію Систему неформальної післядипломної освіти «Український відкритий університет післядипломної освіти» («УВУПО») на однойменному вебпорталі

Український відкритий університет післядипломної освіти
СТВОРЕНО

- Веб-платформу «Систему управління навчанням дорослих» (Learning Management System Adult Learning), яку розміщено на веб-порталі УВУПО
- Систему електронного документообігу
- Віртуальний помічник – Chatbot месенджера Telegram (@CipoUmoBot)

Засідання Президії НАПН України
21.10.2021

зі спеціальною вебплатформою «Система управління навчанням дорослих». На основі хмарних технологій реалізовано систему електронного документообігу, запроваджено віртуального помічника — Chatbot.

Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу у системі неформальної освіти налічує: 47 програм спецкурсів і 4 програми флеш-курсів; 46 мультимедійних презентацій; понад 20 відеоматеріалів; близько 80 інших навчальних матеріалів для всіх категорій слухачів курсів підвищення кваліфікації.

Лише у 2020 р. в системі неформальної післядипломної освіти «УВУПО» за кошти фізичних і юридичних осіб здійснили підвищення кваліфікації 923 особи. Серед них напрям «Педагогічні, науково-педагогічні працівники та керівники закладів освіти» — 80 %; працівники методичних служб — 18 %.

Разом після запровадження Web-платформи «Система управління навчанням дорослих» (LMS AdL) організовано дистанційне навчання для 3,6 тис. слухачів із 478 закладів та установ освіти. Для забезпечення дистанційного навчання слухачів створено 51 електронний кабінет викладачів, розміщено у веббібліотеці 199 навчально-методичних матеріалів. Отримали сертифікати про підвищення кваліфікації понад 1,8 тис. осіб; сертифікати про участь у вебінарах — 1,7 тис. осіб.

На завершення мого виступу декілька слів про забезпечення якості освіти.

Задля створення й реалізації державної політики щодо формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в «УМО» розпочато роботу Ради із забезпечення якості освіти та освітньої діяльності.

Складником моніторингу якості вищої освіти та освітньої діяльності є моніторинг ключових показників освітнього середовища. Однією з ефективних форм такого моніторингу є опитування стейкхолдерів, яке систематично проводиться в Університеті. Так, у 2021 р. в «УМО» проведено

опитування ключових стейкхолдерів із питань оцінювання якості організації освітнього процесу за дистанційною формою навчання (понад 1,1 тис. респондентів), результати якого представлено на слайді. Майже 84 % опитуваних задоволені формою навчання. За даними опитування у ЦІПО (вибірка понад 1 тис. осіб), майже 80 % слухачів відмітили відповідність змісту підвищення кваліфікації професійним потребам.

У контексті реалізації Стратегії розвитку Університету колективом й керівництвом визначено конкретні напрями та заходи, що спрямовані на досягнення її цілей.

Питання про якість підготовки й підвищення кваліфікації фахівців систематично розглядаються на засіданнях ректорату, кафедр, вчених радах інститутів та Університету, Ради із забезпечення якості освіти та освітньої діяльності. Зокрема, ці аспекти детально розглянуто на жовтневому засіданні Вченої ради Університету.

В умовах змішаного навчання Університет усвідомлює необхідність:

- удосконалювати організацію освітнього процесу підготовки та підвищення кваліфікації фахівців;
- сприяти розвитку єдиного цифрового середовища;
- формувати мобільно орієнтоване середовище діяльності користувачів та їх доступу до електронних даних;
- вивчати кращі світові освітні практики з розроблення й запровадження цифрових навчальних курсів за новими технологіями;
- здійснювати наукові дослідження проблем вдосконалення науково-методичного та психолого-педагогічного супроводу професійної підготовки й підвищення кваліфікації фахівців;
- покращення показників у вітчизняних та міжнародних рейтингах;
- збільшення кількості публікацій НПП, що індексуються у міжнародних наукометричних базах;

- підвищення рівня компетентностей у сфері іноземних мов здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників;
- розширення співпраці зі структурними підрозділами НАПН України, вітчизняними та зарубіжними закладами-партнерами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Закон України «Про вищу освіту». (2014, 1 липня). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
- Закон України «Про освіту». (2017, 5 вересня). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
- Міністерство освіти і науки України (2020). *Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти*. <https://cutt.ly/3Tmdo2E>
- Національна академія педагогічних наук України. (2020). *Програма спільної діяльності Міністерства освіти і науки України та Національної академії педагогічних наук України на 2021-2023 роки*. <http://naps.gov.ua/ua/activities/research/mon23/>
- ДЗВО «Університет менеджменту освіти». (2020, 18 березня). Стратегія розвитку ДЗВО «Університет менеджменту освіти» на період до 2024 року (01-01/172). <https://cutt.ly/PR1DJQO>
- ДЗВО «Університет менеджменту освіти». (2021, 16 лютого). *Звіт ректора Університету менеджменту освіти Кириченка М.О. «Про роботу за 2020 рік та завдання на наступний рік»*. <https://cutt.ly/GR1Fou5>
- ДЗВО «Університет менеджменту освіти». (2020, 12 лютого). *Звіт ректора ДЗВО «Університет менеджменту освіти» Кириченка М.О. за роботу колективу Університету у 2019 році та завдання і плани розвитку на майбутнє*. <https://cutt.ly/IR1Fcns>
- Кремень, В.Г. (2021). Педагогічна специфіка освіти дорослих. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 3(1). <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-1-3-6>
- Луговий, В.І., Ререїло, І.Ю., Базелюк, Н.В., & Базелюк, О.В. (2019). Глобальна цифровізація освітньо-наукового простору і виклики модернізації наукової періодики НАПН України. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 73(5), 264-283. <https://doi.org/10.33407/itlt.v73i5.3366>
- Саух, П.Ю. (2020). Стратегічне бачення нової моделі вищої освіти: рух до створення університетів світового класу. Наукова доповідь на методологічному семінарі НАПН України «Шляхи і механізми підвищення конкурентоспроможності університетів України». *Вісник Національної академії педагогічних наук України* 2(2). <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/108/139>
- Саух, П.Ю. (2020). Стратегічне бачення нової моделі вищої освіти: рух до створення університетів світового класу. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 2(2). <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-13-7>
- Ничкало, Н.Г., & Прокопенко, І.Ф. (ред.). (2020). *Освіта дорослих: світові тенденції, українські реалії та перспективи* : монографія. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. Харків: ФОП Бровін О.В. <https://cutt.ly/YR1J7QQ>

ON THE PRE-SERVICE AND IN-SERVICE TRAINING AT THE STATE HIGHER EDUCATION INSTITUTION "UNIVERSITY OF EDUCATIONAL MANAGEMENT" OF NAES OF UKRAINE UNDER THE BLENDED LEARNING

Scientific report at the meeting of the Presidium of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, October 20, 2021

Mykola Kyrychenko

PhD, Associate Professor, Rector, State Higher Education Institution "University of Educational Management", National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract. The report presents the implementation of blended learning at the State Higher Education Institution "University of Education Management" of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine caused by the priority of forming an innovative environment for pre-service and in-service training. The focus is on introducing online technologies, fundamental changes in approaches to the organization of education at the University with appropriate methodological approaches and models. The following components of the organization of the educational process are presented: organizational (regulatory framework, technological support, material and technical base, creation of digital workplaces, mastering digital technologies by lecturers and students, mastering necessary competencies by academic staff, content creation for training programs); methodical (flipped classroom model, use of online courses, educational and methodical support, author's courses, academic mobility); technological (learning platforms, digital tools). Pre-service and in-service training under the blended learning in the system of formal, non-formal, and informal education by creating a unified educational and digital ecosystem is analyzed. The organization of in-service training at the "Ukrainian Open University" based on the cloud technologies in the non-formal education system is described. The results of monitoring key indicators of the educational environment are presented.

Keywords: blended learning; university; pre-service training; in-service training; digital technologies; digital tools; flipped classroom model; unified educational and digital ecosystem; formal education; non-formal education; informal education; monitoring.

Дата публікації: 15 листопада 2021 р.